

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 2Tos/40/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4322010258
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 05. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Lenka Formel Kováčová, PhD.
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2022:4322010258.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Lenky Formel Kováčovej, PhD. a sudkyň JUDr. Ľubomíry Kubáňovej a JUDr. Ľubici Libantovej Medveckej, PhD., v trestnej veci odsúdeného J. V., pre prečin nebezpečného vyhrážania podľa § 306 odsek 1, odsek 2 písmeno a/, písmeno b/ Trestného zákona, o sťažnosti odsúdeného Roman V. proti uzneseniu Okresného súdu Levice sp. zn. 3Pp/10/2022 zo dňa 5. 4. 2022, na neverejnom zasadnutí konanom v Nitre dňa 11. 5. 2022, takto

rozhodol:

Podľa § 193 odsek 1 písmeno c/ Trestného poriadku sa sťažnosť odsúdeného J. V. z a m i e t a, pretože nie je dôvodná.

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením Okresný súd Levice (ďalej len „súd I. stupňa“) podľa § 66 ods. 1 písm. a/, ods. 2 Tr. zák., zamietol návrh odsúdeného J. V. (ďalej len „odsúdený“) na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody v trvaní 2 roky, so zaradením do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia, uloženého mu rozsudkom Okresného súdu Topoľčany sp. zn. 2T/46/2020 zo dňa 16. 9. 2022 v spojení s uznesením Krajského súdu v Nitre sp. zn. 2To/71/2020 zo dňa 16. 12. 2020.

V odôvodnení napadnutého uznesenia súd I. stupňa konštatoval, že po vykonanom dokazovaní na verejnom zasadnutí zistil, že odsúdený splnil formálnu podmienku - výkon polovice uloženého trestu odňatia slobody. Podľa názoru súdu I. stupňa však neboli u odsúdeného splnené materiálne podmienky požadované v § 66 ods. 1 Tr. zák. na podmiennečné prepustenie odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody.

Podotkol, že z hodnotenia riaditeľa ústavu na výkon trestu odňatia slobody síce vyplynulo, že odsúdený má v podmienkach výkonu trestu správanie na požadovanej úrovni, avšak nepreukázal polepšenie vo všetkých oblastiach, hoci disciplinárne tresty nemá evidované. Ciele programu zaobchádzania sa plnia iba v oblasti zaraďovania do práce, v ostatných oblastiach sa plnia čiastočne. Nebol disciplinárne odmenený ani potrestaný.

Súd I. stupňa poukázal na to, že od odsúdeného nemožno dôvodne očakávať, že sa opätovne nedopustí protiprávneho konania, keďže ústavný poriadok dodržiava len za múrmi väznice, inak nepreukazuje kritický postoj k trestnej činnosti. V minulosti sa dostal viackrát do rozporu so zákonom, pričom doteraz vykonané nepodmiennečné tresty odňatia slobody na neho nemali prevýchovný účinok. Zdôraznil, že rozsudkom Okresného súdu Topoľčany, sp. zn. 1T/4/2016 zo dňa 16. 03. 2016 v spojení s uznesením Krajského súdu v Nitre sp. zn. 1To/23/2016 zo dňa 3. 5. 2016 bol odsúdený na trest odňatia slobody v trvaní 2 roky a 6 mesiacov, ktorý trest vykonal dňa 15. 4. 2018 a následne dňa 19. 6. 2020 sa opätovne dopustil trestného činu, za ktorý si v súčasnosti vykonáva trest uložený mu rozsudkom Okresného súdu Topoľčany pod sp. zn. 2T/44/2020.

Konštatoval, že odsúdený má sklony k páchaniu trestnej činnosti a zo záverov hodnotenia riaditeľa ústavu vyplynulo, že jeho resocializačná prognóza je nepriaznivá a riziko sociálneho zlyhania stredné. Ďalej poukázal súd I. stupňa aj na ostatné predchádzajúce odsúdenia a konštatoval, že existuje zvýšené

riziko recidívy s poukazom aj na skutočnosti, že v minulosti bol trikrát podmiennečne prepustený a to dňa 13. 4. 1999 uznesením Okresného súdu Trnava sp. zn. 2PP/101/1999, pričom zvyšok trestu odňatia slobody mu bol nariadený, ďalej dňa 25. 6. 2002 uznesením Okresného súdu Trnava pod sp. zn. 2Pp/393/2002 a napokon dňa 21. 11. 2012 uznesením Okresného súdu Nitra pod sp. zn. 3Pp/189/2012. Vzhľadom na uvedené odsúdený ešte neprejavil podľa názoru súdu I. stupňa dostatočnú snahu po náprave, pričom skúmal aj možnosť podmiennečného prepustenia v zmysle § 66 ods. 1 Tr. zák. s nariadením probačného dohľadu nad odsúdeným pri súčasnom uložení primeraných povinností a obmedzení v zmysle § 51 ods. 3, ods. 4 Tr. zák., avšak mal za to, že tieto by neboli dostatočné vzhľadom k osobe odsúdeného a jeho resocializačnej prognózy, ktorá je menej priaznivá.

Proti tomuto uzneseniu podal odsúdený ihneď po jeho vyhlásení sťažnosť, ktorú do konania neverejného zasadnutia krajského súdu bližšie neodôvodnil.

Krajský súd v Nitre, ako nadriadený súd, na základe riadne a včas podanej sťažnosti oprávnenou osobou, podľa § 192 ods. 1 písm. a/, písm. b/ Tr. por. preskúmal správnosť výroku napadnutého uznesenia, proti ktorému sťažovateľ podal sťažnosť a konanie predchádzajúce tomuto výroku a dospel k záveru, že sťažnosť nie je dôvodná.

Podľa § 66 ods. 1 Tr. zák., súd môže odsúdeného podmiennečne prepustiť na slobodu, ak odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, a

a) ak ide o osobu odsúdenú za prečin po výkone polovice uloženého nepodmiennečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmiennečného trestu odňatia slobody,

b) ak ide o osobu odsúdenú za zločin po výkone dvoch tretín uloženého nepodmiennečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmiennečného trestu odňatia slobody.

c) ak ide o osobu odsúdenú za zločin, ktorá nebola pred spáchaním trestného činu vo výkone trestu odňatia slobody po výkone polovice uloženého nepodmiennečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmiennečného trestu odňatia slobody; súd zároveň nariadi kontrolu technickými prostriedkami.

Podľa § 66 ods. 2 Tr. zák., pri rozhodovaní o podmiennečnom prepustení súd prihliadne aj na povahu spáchaného trestného činu a na to, v akom ústave na výkon trestu odsúdený trest vykonáva.

Preskúmaním spisového materiálu krajský súd zistil, že odsúdený v súčasnosti vykonáva nepodmiennečný trest odňatia slobody v trvaní 2 roky uložený mu rozsudkom Okresného súdu Topoľčany sp. zn. 2T/46/2020 zo dňa 16. 9. 2020 v spojení s uznesením Krajského súdu v Nitre sp. zn. 2To/71/2020 zo dňa 16. 12. 2020, pričom predpokladaný koniec trestu u odsúdeného pripadá na 19. 6. 2022 s ohľadom na započítanie väzby od 19. 6. 2020 do 16. 12. 2020. Nárok na podmiennečné prepustenie mu vznikol ku dňu 19. 6. 2021.

Primárne krajský súd zdôrazňuje, že na to, aby odsúdený mohol byť podmiennečne prepustený z výkonu trestu odňatia slobody je v zmysle § 66 ods. 1 Tr. zák. nevyhnutné, aby okrem formálnej podmienky spočívajúcej vo vykonaní zákonom určenej dĺžky trestu boli kumulatívne naplnené aj dve materiálne podmienky predpokladané týmto ustanovením, spočívajúce v konštatovaní, že odsúdený plnením svojich povinností a svojím správaním vo výkone trestu preukázal polepšenie a zároveň v dôvodnom očakávaní, že v budúcnosti povedie riadny život.

Krajský súd po preskúmaní správnosti výroku napadnutého uznesenia ako aj konania jemu predchádzajúceho konštatuje, že súd I. stupňa správne v odôvodnení napadnutého uznesenia uviedol, že odsúdený splnil formálnu podmienku vykonaním polovice uloženého trestu dňa 19. 6. 2021. Zároveň správne a vyčerpávajúcym spôsobom odôvodnil svoj záver o nenaplnení ani jeden z materiálnych podmienok uvedených v § 66 ods. 1 Tr. zák., s ktorého dôvodmi ako vecne správnymi a zákonnými sa krajský súd stotožňuje a na tieto odkazuje.

Je potrebné zdôrazniť, že podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody znamená významnú zmenu spôsobu výkonu odsúdenému uloženého nepodmiennečného trestu odňatia slobody,

preto rozhodnutie o pripustení takejto zmeny musí vychádzať z podrobne skúmanej realnosti predpokladu, že uložený trest splní svoj účel predpokladaný ustanovením § 34 ods. 1 Tr. zák. i bez potreby jeho dovykonania v podmienkach ústavu na výkon trestu odňatia slobody, kde na odsúdeného pôsobili výchovné prostriedky v rámci príslušného stupňa stráženia ďalej už iba pod vplyvom pôsobenia samotnej hrozby opätovného nariadenia zvyšku nepodmienečného trestu odňatia slobody počas súdom určenej skúšobnej doby. Je preto nevyhnutné, aby súd skúmal všetky okolnosti svedčiace o dosiahnutej prevýchove odsúdeného a jeho postoji k spáchanej trestnej činnosti, teda či bol odsúdený formovaný do takej miery, že kritický postoj k páchaniu trestnej činnosti ústiaci do postoja odsúdeného, ktorým sa bude ďalšiemu jej páchaniu vyvarovať, bude nielen verbálne proklamovaný, ale napokon i realizovaný.

V intencii uvedeného prvú z podmienok - preukázané polepšenie odsúdeného plnením svojich povinností a svojím správaním v rámci výkonu trestu, je potrebné skúmať komplexne, t.j. ako odsúdený dodržiava ústavný poriadok, nariadenia a príkazy príslušníkov zboru, ako sa správa v kolektíve spoluodsúdených, ako trávi svoj voľný čas, či participuje na aktivitách, ktoré prispievajú k rozvoju jeho osobnosti a budovaniu jeho hodnotovej orientácie v súlade s dodržiavaním právnych noriem a tieto aspekty tiež vyhodnotiť v kontexte dôvodnosti očakávania, že takto osvojené pozitívne vzorce správania bude vedieť aplikovať i mimo múrov ústavu. Skúmanie je potrebné zamerať aj na to, či sa zbavil záporných vlastností a sklonov, ktoré ho viedli k spáchaniu daného trestného činu a neprispôbil sa podmienkam výkonu trestu len formálne.

V tejto súvislosti mal krajský súd za preukázané, že správanie odsúdeného tak v Ústave na výkon väzby a v ústave na výkon trestu odňatia slobody Nitra, kde nastúpil dňa 19. 6. 2020, bolo na požadovanej úrovni a následne aj po jeho premiestnení do Ústavu na výkon trestu odňatia slobody a Ústavu na výkon väzby Želiezovce dňa 2. 2. 2021 dodržiaval ústavný poriadok, pričom ani v jednom ústave nebol disciplinárne odmenený ani potrestaný. Do Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Želiezovce bol umiestnený do diferenciacnej skupiny „B“. Funkciou z radov odsúdených nebol poverený a pracovne bol zaradený na pracoviská poľnohospodárskeho a kamenárskeho charakteru, pričom jeho pracovná morálka bola na požadovanej úrovni.

Napriek tomu, že odsúdený bol počas doterajšieho výkonu trestu hodnotený kladne vo viacerých aspektoch, krajský súd zistil, že záver o polepšení odsúdeného, berúc do úvahy všetky okolnosti prípadu, jeho osobné pomery a dĺžku trestu, by bol zatiaľ predčasný. Treba zdôrazniť, že si doposiaľ nevytvoril ani jednu príležitosť na udelenie disciplinárnej odmeny a tiež skutočnosť, že programy zaobchádzania sa u neho s výnimkou zaraďovania do práce plnia iba čiastočne, pričom o aktivity zamerané na jeho individuálny rozvoj prejavuje iba sporadický záujem. Aj voľný čas trávi prevažne pasívnym odpočinkom.

Krajský súd preto zhodne ako súd I. stupňa dospel k záveru, že bude potrebné na odsúdeného naďalej pôsobiť výchovnými prostriedkami v rámci ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia, do ktorého je zaradený.

Pokiaľ ide o posúdenie resocializačnej prognózy odsúdeného, teda dôvodnosti očakávania, že po podmiennečnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody povedie riadny život, čo je dôležitým kritériom pre možnosť jeho podmiennečného prepustenia, krajský súd zdôrazňuje, že v tomto smere zohráva významnú úlohu aj jeho život pred nastúpením výkonu trestu, okolnosti spáchanej trestnej činnosti, jeho osobné pomery a v neposlednom rade sociálne a ekonomické podmienky, ktoré sú pre odsúdeného po výkone trestu vytvorené. Je zrejmé, že hodnotenie očakávania riadneho života spočíva iba v odhade súdu zohľadnením informácií, ktorými v spise disponuje. Tento odhad však v záujme ochrany spoločnosti pred páchatelmi trestnej činnosti musí vychádzať zo starostlivého uváženia všetkých uvedených faktorov determinujúcich vedenie ďalšieho života odsúdeným a až v prípade, že dôjde k záveru o minimálnom riziku zlyhania odsúdeného, ho môže súd podmiennečne prepustiť.

Na základe vyššie uvedeného krajský súd zdôrazňuje, že odsúdený bol doposiaľ deväťkrát súdne trestaný (z odsúdení, na ktoré je možné prihliadať) a to počnúc od roku 1989, najmä pre majetkovú a násilnú trestnú činnosť, pričom táto bola páchaná bezprostredne po predchádzajúcich výkonoch trestov a napriek skutočnosti, že viackrát vykonal nepodmienečné tresty odňatia slobody, nedošlo k jeho náprave a opakovane sa po ich výkone dopúšťal ďalšej trestnej činnosti, čo svedčí o negatívnej resocializačnej prognóze odsúdeného.

Súčasne zohľadňujúc osobnostné rysy odsúdeného, opakované páchanie trestnej činnosti ako aj skutočnosť, že už minulosti bol niekoľkokrát podmienene prepustený (uzneseniami Okresného súdu Trnava sp. zn. 2Pp/101/1991 a sp. zn. 2Pp/3/2002, uznesením Okresného súdu Nitra sp. zn. 3Pp/189/2012). Následne opätovne páchal trestnú činnosť, čím je u neho riziko sociálneho zlyhania stredné a aktuálna resocializačná prognóza menej priaznivá. V tejto súvislosti poukazuje krajský súd aj na skutočnosť, že skutku, za ktorý si momentálne vykonáva trest, sa dopustil dňa 19. 6. 2020, t.j. iba po uplynutí cca jedného roka od ukončenia ochranného dohľadu uloženému mu vo veci vedenej na Okresnom súde Topoľčany sp. zn. 1T/4/2016, ktorý zanikol dňa 15. 4. 2019.

Uvedené v súhrne nedáva dostatočnú záruku, že u odsúdeného bol v súčasnom štádiu výkonu nepodmieneného trestu odňatia slobody naplnený účel trestu z pohľadu jeho individuálnej i generálnej preventívnej funkcie a zohľadniac i stanovisko riaditeľa ústavu, ktorý ho neodporučil podmienene prepustiť, s prihliadnutím aj na skutočnosť, že sa jedná o špeciálneho recidivistu, opakovane páchajúceho majetkovú a v ostatnom čase aj násilnú trestnú činnosť.

Na podklade vyššie uvedeného, keďže neboli zistené dôvody na zmenu napadnutého uznesenia, bola sťažnosť odsúdeného ako nedôvodná zamietnutá.

Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný ďalší riadny opravný prostriedok.